

Taliban we Russiýa

Category: Kitapcy, Publisistika, Sözler

написано kitapcy | 26 января, 2025

Taliban we Russiýa TALIBAN we RUSSIÝA

Bu faktorlaryň barsy we beýlekiler bärde jihatdan we ol ýerde watansöýjilikden ötünç sorap, Talibany häzir ruslaryň dostuna öwürýär

Taliban hereketiniň resmi «es-Sumud» gazetiniň 2008-nji ýıldaky 23-nji sahypasynda Medeniýet we Informasiýa ministri Emirligiň çökmeginden soñ mediýa guramasyny guran we Nangarhar welaýatyndaky harby ygtyýarly Gudratylla Jemil «Talibanyň urşunyň yslamy we pikir-düşünje tarapdan alnyp barylýandygyny» aýtdy.

Jemil «Talibanyň maksady jihadyň ýoýulmagynyň öñünü almak we musulmanlaryň aňyyndan öz janyňa kast etmek arkaly terakt amala aşyrmak pikirini çykarmakdyr. Günbatar hut şu sebäpli jihadda «terrorizm» diýýär we bu wezipäni şeýtany atlar bilen

atlandyrýar» sözlerini ulandy.

Prezident Wladimir Putin Russiýanyň soňky aýlarda dürli hüjümlere uçramagynyň yzyndan 4-nji iýulda penşenbe günü Taliban hereketine terrorçylyga garşy göreşde ýarany hökmünde baha berdi.

AFP-nyň habaryna görä, Putin Astanada geçirilen metbugat ýygnanşygynda «Taliban terrorçylyga garşy göreşde biziň ygtybarly ýaranymyzdyr. Çünkü häkimiýet başyndaky islendik hökümét öz dolandyryşynyň garaşsyzlygy we dolandyryán döwletiniň asudalygy üçin aladalanýar» diýdi.

Biri-birine ýakyn iki wagt aralygynyň arasynda bolup geçen ulu üýtgeşme syýasy tolgunşyklaryň näderejede giň mümkünçilige eýedigini görkezdi.

Syýasat diýilýän jeňnelde işleriň hemise iki çägiň arasynda çyzyk ýa-da iki çapraz reňkiň (gara we ak) arasynda saýlaw ýokdugy orta çykdy.

Tersine, köplenc ähli derejeleri bilen ýasyl ulgamda-da reňkleriň dereje-derejedigi görüldi.

Taliban hazır özüne gaýdyp gelýär. Taliban sap, dindar, sadık yslamy jihat hereketidir we dünýäniň gyýa göz bilen garaýandygyna garamazdan her ýerdäko mojahetler bilen müdimilik ýarandyr. Arap mojahetleriň ýyldyzy Usame bin Ladiniň goragçysydyr.

Bin Ladiniň, Azzamyň, Molla Omaryň edebiýatyna seretseň-ä, Taliban yslam duşmanlarynyň duşmanydyr we meniň bilşimce «rus aýysy» bu sanawyň başında ýer alýar.

Huda es-Salih tarapyndan alarabiya.net-de çap edilen giňişleýin analizde-de nygtalyşy ýaly, talibancy žurnal özünü «jihatçy çagyryş žurnaly» hasaplaýar.

Russiýanyň hytaýlylar bilen birlikde Talibana garşy pozisiýasyny üýtgetmeginiň praktiki sebäpleri bar, Taliban üçinem ýagdaý doly tersine.

Owganystan hazır jikme-jik üstünde durup geçip bolmajak gaty köp sebäplerden ötri Günbatar bilen Gündogaryň, ABŞ bilen Günbataryň galan böleginiň we Russiýa bilen Hytaýyň arasyndaky halkara çaknyşyk zonasydyr.

Russiýanyň Taliban bilen ýakynlaşmagynyň söwda ýollary,

yk dysadyýet, araçäk meselesinden başga terrorizm we howpsuzlyk meselesi ýaly ýörite sebäpler-de bar.

Edil häzir Russiýa Orta Aziýada işjeňleşen YŞYD-Horasan galyndylarynyň howpuna ýygy-ýygydan uçrap durýar we Owganystanam bu toparyň öýjüklerinden we merkezlerinden biri hasaplanýar.

Mälim bolşy ýaly, YŞYD häzir Russiýanyň we Talibanyň umumy duşmanydyr.

ABŞ bolsa Demokratik partiýanyň akmaklygy sebäpli Owganystandaky täsirini we goşunyny bisarpa ulanyp, Talibanyň duşmanyna öwrüldi.

Bu faktorlaryň barsy we beýlekiler bärde jihatdan we ol ýerde watansöýjilikden ötünç sorap, Talibany häzir ruslaryň dostuna öwürýär.

Mişari ZEÝDI,

Saud Arabystanly žurnalist.

Ýekşenbe, 07.07.2024 ý. Publisistika